

31989L0369

L 163/32

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1989 6 14

TARYBOS DIREKTYVA

1989 m. birželio 8 d.

dėl naujų komunalinių atliekų deginimo įmonių oro taršos prevencijos

(89/369/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi 1973 ⁽⁴⁾, 1977 ⁽⁵⁾, 1983 ⁽⁶⁾ ir 1987 m. ⁽⁷⁾ Europos bendrijos aplinkosaugos veiksmų programose pabrėžiama oro taršos prevencijos ir mažinimo svarba;

kadangi 1987 m. spalio 19 d. Tarybos nutarime dėl 1987–1992 m. aplinkos apsaugos veiksmų programos ⁽⁸⁾ sakoma, kad Bendrijos veiksmus svarbu sutelkti, *inter alia*, į standartų įdiegimą, kad būtų galima užtikrinti aukštą visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį;

kadangi 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 75/442/EEB dėl atliekų ⁽⁹⁾ numato, kad atliekos turi būti šalinamos nekeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nekenkiant aplinkai; kadangi ta pati direktyva nurodo, kad visi atliekas tvarkantys įrenginiai ir įmonės privalo gauti iš kompetentingos institucijos leidimą, kuriame būtų nurodyta, kokių atsargos priemonių reikia imtis;

kadangi 1984 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 84/360/EEB dėl kovos su pramonės įmonių keliamą oro tarša ⁽¹⁰⁾ numato, kad

naujų pramonės įrenginių ir ypač atliekų deginimo įmonių eksploatavimui būtina gauti išankstinį leidimą; kadangi tokį leidimą galima išduoti tik kai yra imtasi visų oro taršos prevencijos priemonių taikant geriausią prieinamą technologiją, nereikalaujančią per didelių išlaidų;

kadangi pirmiau minėtoje Direktyvoje 84/360/EEB nurodoma, kad Komisijai pasiūlius ir Tarybai vieningai nutarus nustatomos išleidžiamų teršalų ribinės vertės, paremtos geriausia prieinama technologija, nereikalaujančia per didelių išlaidų, bei tinkamais matavimo būdais ir metodais;

kadangi deginamos komunalinės atliekos skleidžia medžiagas, kurios sukelia oro taršą ir kenkia žmonių sveikatai ir aplinkai; kadangi kai kuriais atvejais tokia tarša gali peržengti valstybių sienas;

kadangi tam tikrų iš komunalinių atliekų deginimo įmonių skleidžiamų teršalų mažinimo būdai yra gerai žinomi; kadangi juos galima gana ekonomiškai taikyti naujose deginimo įmonėse; kadangi juos taikant teršalų koncentracija degimo dujose neperžengia tam tikrų ribinių verčių;

kadangi dioksinų ir furanų ribinės vertės Bendrijoje turi būti kuo greičiau nustatytos;

kadangi visos valstybės narės turi įstatymus ir kitus teisės aktus dėl stacionarių gamyklų keliamos oro taršos; kadangi keletas valstybių narių turi specialias nuostatas dėl komunalinių atliekų deginimo įmonių;

kadangi, nustatydamą išmetamų teršalų ribines vertes ir kitus taršos prevencijos reikalavimus, Bendrija padeda didinti valstybių narių vykdomų priemonių veiksmingumą kovojant su komunalinių atliekų deginimo įmonių keliamą oro tarša;

kadangi, siekiant užtikrinti aplinkos apsaugos veiksmingumą, naujoms komunalinių atliekų deginimo įmonėms išduodant leidimus turėtų būti nustatyti reikalavimai ir sąlygos; kadangi į tuos reikalavimus turi įeiti reikalavimas laikytis tam tikriems skleidžiamiems teršalams nustatytų ribinių verčių ir atitinkamų degimo sąlygų, priklausomai nuo įmonės techninio pobūdžio ir eksploataavimo sąlygų;

kadangi turi būti tam tikros nuostatos dėl atitinkamų matavimų ir tikrinimų deginimo įmonėse; kadangi visuomenė privalo būti informuota apie keliamas sąlygas ir pasiektus rezultatus;

⁽¹⁾ OL C 75, 1988 3 23, p. 4.

⁽²⁾ OL C 69, 1989 3 20, p. 219.

⁽³⁾ OL C 318, 1988 12 12, p. 3.

⁽⁴⁾ OL C 112, 1973 12 20, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 139, 1977 6 13, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 46, 1983 2 17, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 328, 1987 12 7, p. 1.

⁽⁸⁾ OL C 328, 1987 12 7, p. 1.

⁽⁹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 39.

⁽¹⁰⁾ OL L 188, 1984 7 16, p. 20.

kadangi dedant pastangas iš anksto kovoti su aplinkos tarša Bendrijoje, ypač ryšium su atliekų šalinimu, svarbu ne tik nustatyti skleidžiamų teršalų ribines vertes, bet ir skatinti kurti ir naudoti švarias technologijas bei skleisti apie jas žinias;

kadangi pagal Sutarties 130t straipsnį tokios Bendrijos priimtose nuostatos netrukdo valstybėms narėms toliau taikyti ar nustatyti griežtesnes aplinkos apsaugos priemones, neprieštaraujančias Sutarčiai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

1. „Oro tarša“ – tai tiesiogiai ar netiesiogiai žmonių išmetamos į orą medžiagos ar energija, kurios turi kenksmingų pasekmių, keliančių pavojų žmonių sveikatai, darančių žalą gyviesiems ištekliams, ekosistemoms bei materialiam turtui ir gadinančių ar kliudančių teisėtai naudotis gamtos teikiamomis galimybėmis.
2. „Teršalų išmetimų ribinės vertės“ – tai teršiančių medžiagų koncentracija ir (arba) masė, kuri įmonių skleidžiamuose teršaluose per tam tikrą laiką negali būti didesnė negu nustatyta.
3. „Komunalinės atliekos“ – tai buitinės atmosferos, taip pat komercinės ar prekybos atmosferos ar kitokios atliekos, savo pobūdžiu ir sudėtimi panašios į buitines atmosferas.
4. „Komunalinių atliekų deginimo įmonė“ – tai bet kuri techninė įranga, naudojama komunalinėms atliekoms tvarkyti jas deginant, nesvarbu ar susidariusi degimo kaitra yra panaudojama ar nepanaudojama, tačiau į šią sąvoką neįeina įmonės, specialiai naudojamos nuotekų dumbliui, cheminėms, nuodingoms ir

pavojingoms atliekoms, medicininėms ligoninių atliekoms ir kitoms specialioms atliekų rūšims deginti sausumoje ar jūroje, netgi jei šiose įmonėse gali būti deginamos ir komunalinės atliekos.

Į šį apibrėžimą įeina vieta ir visas įrenginys kartu su krosnimi, jos atliekomis, kuro ir oro padavimo sistemomis, degimo proceso tikrinimo ir nuolatinio degimo sąlygų registravimo ir kontrolės prietaisais bei sistemomis.

5. „Nauja komunalinių atliekų deginimo įmonė“ – tai komunalinių atliekų deginimo įmonė, kurią eksploatuoti leidimas buvo išduotas po 12 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos.
6. Deginimo įmonės „nominalinis pajėgumas“ – tai visų įmonės krosnių konstruktoriaus nurodytų ir veiklos vykdytojo patvirtintų deginimo pajėgumų suma, ypač atsižvelgiant į atliekų kaloringumą, išreikštą per valandą sudeginamų atliekų kiekiu.

2 straipsnis

Nepažeisdamos Direktyvos 84/360/EEB 4 straipsnio, valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad šios direktyvos 3–10 straipsniuose nurodytos sąlygos būtų pridedamos prie išankstinio leidimo, kuris pagal Direktyvos 84/360/EEB 3 straipsnį ir Direktyvos 75/442/EEB 8 straipsnį turi būti gautas prieš pradėdant eksploatuoti naują komunalinių atliekų deginimo įmonę.

3 straipsnis

1. Naujoms komunalinių atliekų deginimo įmonėms taikomos šios teršalų išmetimų ribinės vertės, nustatytos tokiomis sąlygomis: temperatūra 273 K, slėgis 101,3 kPa, 11 % deguonies arba 9 % CO₂, sausos dujos:

Teršalų išmetimų ribinės vertės mg/nm³ kaip deginimo įmonės nominalinio pajėgumo funkcija

Teršalas	mažiau kaip 1 tona/val.	1 tona/val. arba daugiau, bet mažiau kaip 3 tonos/val.	3 tonos/val. arba daugiau
Dulkės (bendras)	200	100	30
Sunkieji metalai			
— Pb + Cr + Cu + Mn	—	5	5
— Ni + As	—	1	1
— Cd ir Hg	—	0,2	0,2
Vandenilio chloridas (HCl)	250	100	50
Vandenilio fluoridas (HF)	—	4	2
Sieros dioksidas (SO ₂)	—	300	300

2. Įmonėms, kurių pajėgumas mažesnis nei viena tona/val., teršalų išmetimų ribinės vertės gali būti nustatomos remiantis 17 % deguonies lygiu. Šiuo atveju koncentracija neturi viršyti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų verčių, padalijus juos iš 2,5.

3. Nukrypdomas nuo šio straipsnio 1 dalies nuostatų, valstybės narės kompetentingos institucijos gali išduoti leidimą įmonėms, kurių nominalinis pajėgumas yra mažesnis nei viena tona/val., kai ypatingos vietinės sąlygos to reikalauja, jei laikomasi nustatyto 500 mg/nm³ bendros dulkių ribinės vertės ir visų Direktyvos 84/360/EEB reikalavimų. Apie tokius atvejus atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją ir su ja konsultuojasi. Apie tai Komisija praneša kitoms valstybėms narėms.

4. Kompetentingos institucijos nustato ne tik šio straipsnio 1 dalyje minimų, bet ir kitų teršalų išmetimų ribines vertes, kai mano esant reikalinga dėl deginamų atliekų sudėties ir deginimo įmonės ypatybių. Nustatydamos šias ribines vertes, institucijos atsižvelgia į atitinkamų teršalų galimą kenksmingą poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir į geriausią prieinamą technologiją, nereikalaujančią per didelių išlaidų. Kol bus priimta šiuo konkrečiu klausimu Bendrijos direktyva, kompetentingos institucijos gali nustatyti ir išmetimų ribines vertes dioksinams bei furanams.

4 straipsnis

1. Visos naujos komunalinių atliekų deginimo įmonės turi būti suprojektuotos, įrengtos ir eksploatuojamos taip, kad net pačiomis nepalankiausiomis sąlygomis deginant atliekas, susidariusių dujų temperatūra bent dviem sekundėms po paskutinio oro pliūpsnio kontroliuojamai ir tolygiai pakiltų bent iki 850 °C, esant mažiausiai 6 % deguonies.

2. Visos naujos komunalinių atliekų deginimo įmonės eksploatavimo metu laikosi šių sąlygų:

- anglies monoksido (CO) koncentracija degimo dujose neturi būti didesnė kaip 100 mg/nm³;
- organinių junginių koncentracija (išreikšta bendru anglies kiekiu) degimo dujose negali būti didesnė kaip 20 mg/nm³.

a ir b punktuose nurodytos standartinės ribos nustatomos, esant tokioms sąlygoms: temperatūra 273 K, slėgis 101,3 kPa, 11 % deguonies arba 9 % CO₂, sausos dujos.

3. Kitokios nei šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos gali būti leidžiamos, jei deginimo krosnyse taikomi tinkami metodai arba

naudojama degimo dujų apdorojimo įranga, su sąlyga, kad kompetentingos institucijos yra įsitikinusios, kad, taikant tokius metodus, išmetamų polichlorintų dibenzodioksidų (PCDD) ir polichlorintų dibenzofuranų (DCDF) lygis bus lygus ar žemesnis negu šių medžiagų lygis, kai laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų.

Valstybių narių specialiai paskirtos kompetentingos institucijos pagal šios dalies nuostatas priimtus sprendimus ir atliktų patikrinimų rezultatus praneša Komisijai.

4. Visos naujos komunalinių atliekų deginimo įmonės turi būti suprojektuotos, įrengtos ir eksploatuojamos taip, kad teršalų išmetimai į orą neterštų prie žemės paviršiaus esančio oro sluoksnio, ypač turi būti kontroliuojamos dujų pavidalo atliekos, išleidžiamos pro kaminą.

Kompetentinga institucija užtikrina, kad kamino aukštis būtų apskaičiuotas taip, kad galima būtų apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.

5 straipsnis

1. 4 straipsnyje nustatyta temperatūra ir deguonies kiekis yra minimalūs, ir jų būtina visuomet laikytis, kai įmonė veikia.

2. 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta anglies monoksido (CO) koncentracija yra vidutinė valandos ribinė vertė, taikoma visoms įmonėms. Be to, įmonėse, kurių nominalinis pajėgumas yra 1 tona/val. ar daugiau, bent 90 % visų paros matavimų duomenų turi būti mažesni nei 150 mg/nm³. Šie vidurkiai apskaičiuojami, tik iš tų valandų, kai įmonė dirba, įskaičiuojant paleidimo ir uždarymo laiką.

3. Kitų medžiagų, kurias pagal 6 straipsnį reikia nuolatos stebėti, atveju:

- nė vienas šių medžiagų koncentracijos septynių dienų vidurkis neturi būti didesnis už atitinkamą ribinę vertę;
- nė vienas šių medžiagų koncentracijos dienos vidurkis neturi būti didesnis už atitinkamą ribinę vertę daugiau kaip 30 %.

Apskaičiuoti aukščiau minėtus vidutinius dydžius reikia tik iš to laiko, kai įmonė dirba, įskaičiuojant paleidimo ir uždarymo laiką.

4. Tais atvejais, kai reikia tik pertraukiamų matavimų, laikoma, kad įmonė laikosi ribinių verčių, jei kiekvieno matavimo ciklo duomenys, apibrėžti ir nustatyti pagal taisyklės, kurias kompetentingos institucijos nustatė remdamosi 6 straipsnio 3, 4 ir 5 dalimis, neviršija skleidžiamų teršalų ribinių verčių.

6 straipsnis

1. Naujose komunalinių atliekų deginimo įmonėse atliekami šie matavimai:

- a) tam tikrų medžiagų koncentracija degimo dujose:
- i) bendra dulkių koncentracija, CO, deguonis ir HCl nuolatos matuojami ir registruojami tose įmonėse, kurių nominalinis pajėgumas yra lygus ar didesnis nei 1 tona/val.;
 - ii) žemiau nurodytų medžiagų koncentracija matuojama reguliariai:
 - 3 straipsnio 1 dalyje minimų sunkiųjų metalų, HF, ir SO₂ koncentracija įmonėse, kurių nominalinis pajėgumas lygus ar didesnis nei 1 tona/val.,
 - bendra dulkių, HCl, CO ir deguonies koncentracija įmonėse, kurių nominalinis pajėgumas mažesnis nei 1 tona/val.,
 - bendra organinių junginių koncentracija (išreikšta bendru anglies kiekiu);
- b) eksploataavimo parametrai:
- i) dujų temperatūra, kai laikomasi 4 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, ir vandens garų kiekis degimo dujose yra matuojami ir registruojami nuolatos. Vandens garų kiekio nuolatos matuoti nereikia, jei prieš tiriant skleidžiamas medžiagas, degimo dujos išdžiovinamos;
 - ii) degimo dujų buvimo trukmė, esant 4 straipsnio 1 dalyje nurodytai minimaliai 850 °C temperatūrai, tikrinama bent kartą, kai deginimo įmonė pirmą kartą paleidžiama į darbą, ir pačiomis blogiausiomis, kokias tik galima įsivaizduoti, veikimo sąlygomis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimų matavimų rezultatai vertinami pagal tokias standartines sąlygas:

temperatūra 273 K, slėgis 101,3 kPa, 11 % deguonies ar 9 % CO₂, sausos dujos.

Tačiau kai taikoma 3 straipsnio 2 dalis, jie gali būti vertinami pagal tokias standartines sąlygas:

temperatūra 273 K, slėgis 101,3 kPa, 17 % deguonies, sausos dujos.

3. Visi matavimo duomenys registruojami, apdorojami ir atitinkamai pateikiami, kad kompetentingos institucijos savo pačių nustatyta tvarka galėtų patikrinti, ar laikomasi nustatytų sąlygų.

4. Mėginių ėmimo ir matavimo tvarką pagal šio straipsnio 1 dalį bei mėginių ėmimo ir matavimo vietas kompetentingos institucijos patvirtina iš anksto.

5. Kompetentingos institucijos nustato atitinkamas reguliarių matavimų programas, kurios užtikrintų, kad gaunami rezultatai atspindėtų tipišką atitinkamų skleidžiamų medžiagų lygį.

Pagal gaunamus rezultatus turi būti galima patikrinti, ar laikomasi nustatytų ribinių verčių.

7 straipsnis

Visose naujose komunalinių atliekų deginimo įmonėse įrengiami papildomi degikliai. Šie degikliai įsijungia automatiškai, kai degimo dujų temperatūra nukrinta žemiau nei 850 °C. Jie taip pat naudojami įmonei pradedant ir baigiant darbą, kad būtų galima užtikrinti, jog visą laiką ir tol, kol atliekos yra degimo kameroje, būtų palaikoma aukščiau nurodyta minimali temperatūra.

8 straipsnis

1. Jei matavimai parodytų, kad šioje direktyvoje nustatytos ribinės vertės yra viršytos, būtina kuo greičiau informuoti kompetentingą instituciją. Ši užtikrina, kad tokia įmonė nebus eksploatuojama, kol nebus laikomasi skleidžiamų teršalų standartų, ir imasi būtinų priemonių, kad įmonė būtų modifikuota arba visai nutraukta jos veikla.

2. Kompetentingos institucijos nustato maksimalų leidžiamą valymo prietaisų techniškai neišvengiamų sustojimų laiką, kai viršijamos išmetamų į orą medžiagų, kurioms mažinti tie prietaisai yra skirti, nustatytos ribinės vertės. Jei įvyksta gedimas, veiklos vykdytojas sumažina arba nutraukia įmonės veiklą, kai tik praktiškai įmanoma iki tol, kol bus atstatyta normali jos veikla. Jokiu būdu įmonė negali dirbti be pertraukos ilgiau kaip aštuonias valandas; be to, bendra darbo trukmė tokiomis sąlygomis per metus negali sudaryti daugiau kaip 96 valandų.

Jokiu būdu išmetamų dulkių kiekis negali būti didesnis kaip 600 mg/nm³ aukščiau pateiktoje pastraipoje nurodytais laiko tarpais, be to, turi būti laikomasi visų kitų degimo sąlygų.

9 straipsnis

Informacija, kurios reikalaujama Direktyvos 84/360/EEB 9 straipsnyje, ir 5 bei 6 straipsniuose numatyti kontrolės rezultatai atitinkama tvarka ir kompetentingos institucijos nustatyta forma turi būti prieinami visuomenei, laikantis komercinėms paslaptims taikomų nuostatų.

10 straipsnis

Išimtinais atvejais valstybės narės gali nukrypti nuo kai kurių šios direktyvos nuostatų įmonėms, specialiai suprojektuotoms iš atliekų pagamintam kurui deginti (pavyzdžiui, kurui, pagamintam

iš degiosios komunalinių atliekų dalies pažangiais, maksimaliai didinančiais tokių atliekų perdirbimo galimybes mechaniniais metodais, kuriame prieš įdedant kuro savybes gerinančių medžiagų pelenų kiekis sudaro ne daugiau kaip 15 %, kai tokių nuostatų laikymasis per brangiai kainuotų, arba jei, atsižvelgiant į įmonės technines ypatybes, tokios nuostatos yra netikslingos techniniu požiūriu, kai:

- tose įmonėse nedeginamos kitokios, išskyrus nei pirmiau nurodytos atliekos (išskyrus degimą intensyvinantį kurą, naudojamą pradedant deginimą),
- laikomasi Direktyvos 84/360/EEB nuostatų.

11 straipsnis

1. Pagal Direktyvos 84/360/EEB 11 straipsnio tikrinimo reikalavimus ir ryšium su tos direktyvos 4 straipsniu valstybės narės imasi priemonių, kad kompetentingos institucijos tikrintų, kaip laikomasi naujoms deginimo įmonėms ta direktyva nustatytų reikalavimų.

2. Nepažeisdamos Direktyvos 84/360/EEB 12 straipsnio reikalavimo, valstybės narės prirėikus peržiūri deginimo įmonei išduodamame leidime nurodytas sąlygas.

12 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1990 m. gruodžio 1 d., įgyvendina šią direktyvą ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1989 m. birželio 8 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. L. SAENZ COSCULLUELA